



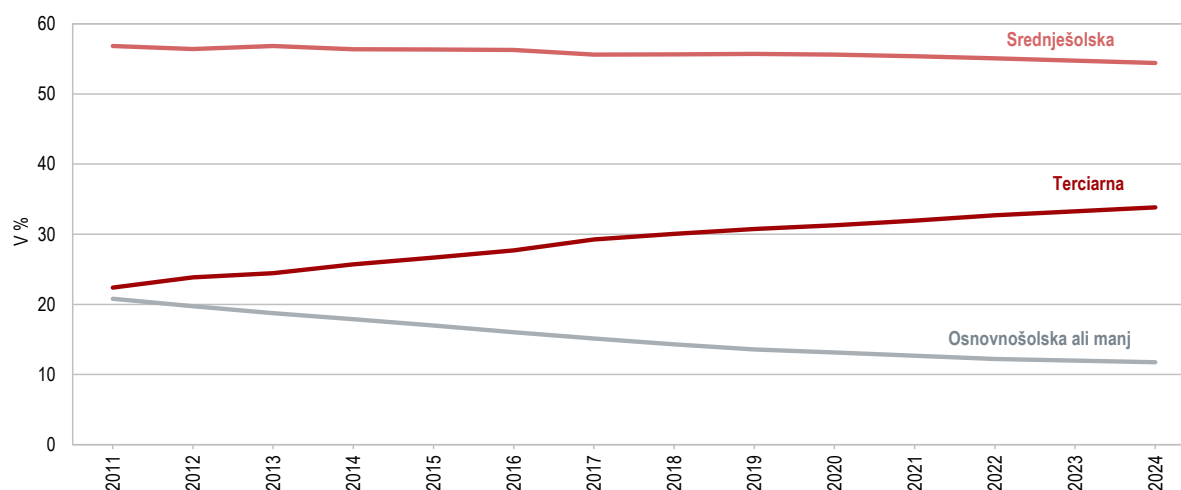
Andragoški center Slovenije

121. Izobrazbena struktura prebivalstva v Sloveniji z mednarodno primerjavo

Podatke o izobrazbi prebivalcev v Sloveniji objavljata Eurostat po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu (ANP)¹ in SURS po statističnem raziskovanju Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev. Po obeh raziskovanjih se je izobrazbena struktura odraslih prebivalcev (25-64 let) v Sloveniji v dolgoletnem obdobju spreminjala v smeri povečevanja deleža odraslih s terciarno izobrazbo in zmanjševanja deležev odraslih z nizko izobrazbo (osnovna šola ali manj) in srednješolsko izobrazbo. Taka gibanja so bila povezana z visoko vključenostjo mladih v srednješolsko izobraževanje in terciarno izobraževanje ter prehajanjem mlajših, bolje izobraženih prebivalcev, v višje starostne skupine.

Po podatkih SURS (statistično raziskovanje Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev) je bilo leta 2024 33,8 % odraslih s terciarno izobrazbo, 54,4 % s srednješolsko izobrazbo in 11,7 % z nizko izobrazbo (Slika 1).

Slika 1: Izobrazbena struktura odraslih prebivalcev (25-64 let)¹, v %



Vir: SURS. Opombi: ¹ Po statističnem raziskovanju Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev. ² Podatki so na voljo od leta 2011.

¹ Ang: Labour Force Survey.

Podatki statističnega raziskovanja Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev o doseženi izobrazbi so se zaradi razlik v metodologijah do leta 2022 zelo razlikovali od podatkov po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu. Delež terciarno izobraženih je bil namreč po podatkih statističnega raziskovanja Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev veliko večji kot po podatkih po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu, delež nizko izobraženih pa je bil manjši. Leta 2023 je prišlo zaradi spremembe metodologije pri podatkih za Slovenijo po Anketi o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu do preloma v časovni vrsti. SURS je namreč pri izračunavanju podatkov o izobrazbi vključil uteževanje ravni izobrazbe. Ravni izobrazbe je kalibriral na izobrazbo iz baze podatkov o prebivalstvu, ki jih pridobiva s statističnim raziskovanjem Socioekonomske značilnosti prebivalstva in selivcev. Zato podatki, ki jih objavlja Eurostat, od leta 2023 niso primerljivi s podatki pred tem letom. Pred spremembo metodologije je bil delež odraslih s terciarno izobrazbo večji kot povprečje EU, po spremembi metodologije pa je bil v letih 2023 in 2024 manjši kot v povprečju EU (Tabela 1). Tako kot pred spremembo metodologije je bil delež odraslih z nizko izobrazbo pod povprečjem EU, delež srednješolsko izobraženih pa večji. Delež odraslih z vsaj srednješolsko izobrazbo² je bil med večjimi v EU (Slika 2 levo).

Tabela 1: Izobrazbena struktura prebivalcev, po ANP¹, v %

	Odrasli (25-64 let))				Mladi (20-24 let)			
	Skupaj	OŠ ali manj	SŠ	Terciarna	Skupaj	OŠ ali manj	SŠ	Terciarna
EU	100,0	19,6	44,3	36,1	99,9	15,7	64,8	19,4
Avstrija	100,0	13,8	48,8	37,4	100,1	14,4	54,8	30,9
Belgija	100,0	17,2	37,8	45,0	100,0	12,0	65,5	22,5
Bolgarija	100,0	13,1	53,1	33,8	100,0	9,8	81,0	9,2
Ciper	99,9	13,9	34,6	51,4	99,9	12,8	63,5	23,6
Češka	100,0	5,7	66,8	27,5	100,0	10,2	78,2	11,6
Danska	100,1	16,4	38,6	45,1	100,0	23,8	68,1	8,1
Estonija	100,0	11,2	47,0	41,8	100,0	19,1	68,4	12,5
Finska	100,0	11,1	46,3	42,6	100,0	17,5	76,2	6,3
Francija	100,1	16,1	40,6	43,4	100,0	9,5	54,5	36,0
Grčija	100,0	17,9	46,9	35,2	99,9	3,8	82,4	13,7
Hrvaška	100,0	9,7	59,9	30,4	99,9	2,3	84,0	13,6
Irska	100,0	10,6	32,8	56,6	99,9	3,5	67,6	28,8
Italija	100,0	33,3	44,4	22,3	100,0	13,5	75,2	11,3
Latvija	100,0	9,1	50,8	40,1	99,9	12,9	71,8	15,2
Litva	100,0	5,6	46,8	47,6	100,0	7,9	76,9	15,2
Luksemburg	100,0	17,6	27,7	54,7	100,0	19,5	55,6	24,9
Madžarska	100,0	11,9	57,0	31,1	100,1	13,4	76,5	10,2
Malta	100,0	30,2	33,7	36,1	100,0	13,0	60,1	26,9
Nemčija	100,0	16,2	49,3	34,5	100,0	28,3	60,1	11,6

² Vsaj srednješolska izobrazba vključuje srednješolsko in terciarno izobrazbo.

Nizozemska	100,0	19,2	36,2	44,6	99,9	15,0	59,5	25,4
Poljska	100,1	5,2	55,4	39,5	100,0	7,4	79,9	12,7
Portugalska	100,0	38,5	30,1	31,4	99,9	10,7	61,6	27,6
Romunija	100,0	19,8	61,0	19,2	100,0	19,0	73,8	7,2
Slovaška	100,0	6,1	64,9	29,0	100,0	9,5	76,6	13,9
Slovenija	100,0	11,0	54,4	34,6	99,9	9,4	75,1	15,4
Španija	100,0	35,1	22,9	42,0	100,0	20,1	50,8	29,1
Švedska	100,0	11,3	38,2	50,5	100,1	10,7	72,4	17,0

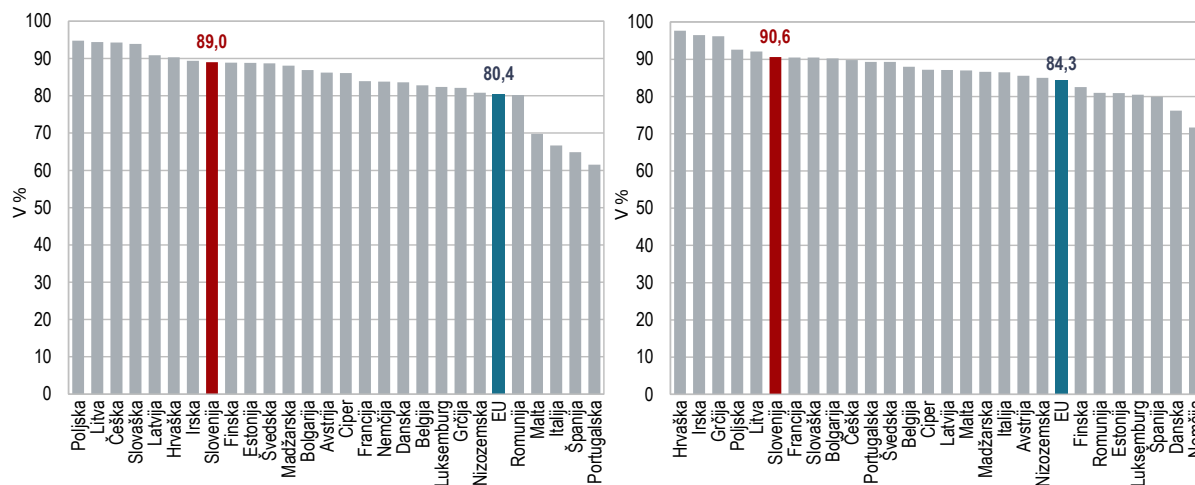
Vir: Eurostat (2025), Opomba: ¹ Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu.

Delež mladih (20-24 let) z vsaj srednješolsko izobrazbo je bil leta 2024 šesti največji v EU in nad povprečjem EU (Slika 2 desno). Kljub eni največjih vključenosti mladih v terciarno izobraževanje³ v EU je imelo terciarno izobrazbo manj mladih kot v povprečju EU (Tabela 1). Ob dolgoletnem majhnem deležu mladih, ki so zgodaj opustili izobraževanje⁴ je imelo nizko izobrazbo malo mladih. Toda nekatere družbene skupine, ki se pri vključevanju v izobraževanje spoprijemajo z večjimi ovirami, pogosteje končajo le osnovno šolo ali pa še te ne (Umar, 2025).

³ Vključenost mladih (20-24 let) v terciarno izobraževanje je bila leta 2023 (zadnji mednarodni podatek) v Sloveniji 46,8 % (EU: 36,6 %).

⁴ Delež mladih (18-24 let) z nizko izobrazbo, ki niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, je bil leta 2024 v Sloveniji 5,0 % (EU: 9,3 %).

Slika 2: Delež odraslih (25-64 let) z vsaj srednješolsko izobrazbo leta 2024 (levo) in delež mladih (20-24 let) z vsaj srednješolsko izobrazbo leta 2024 (desno)



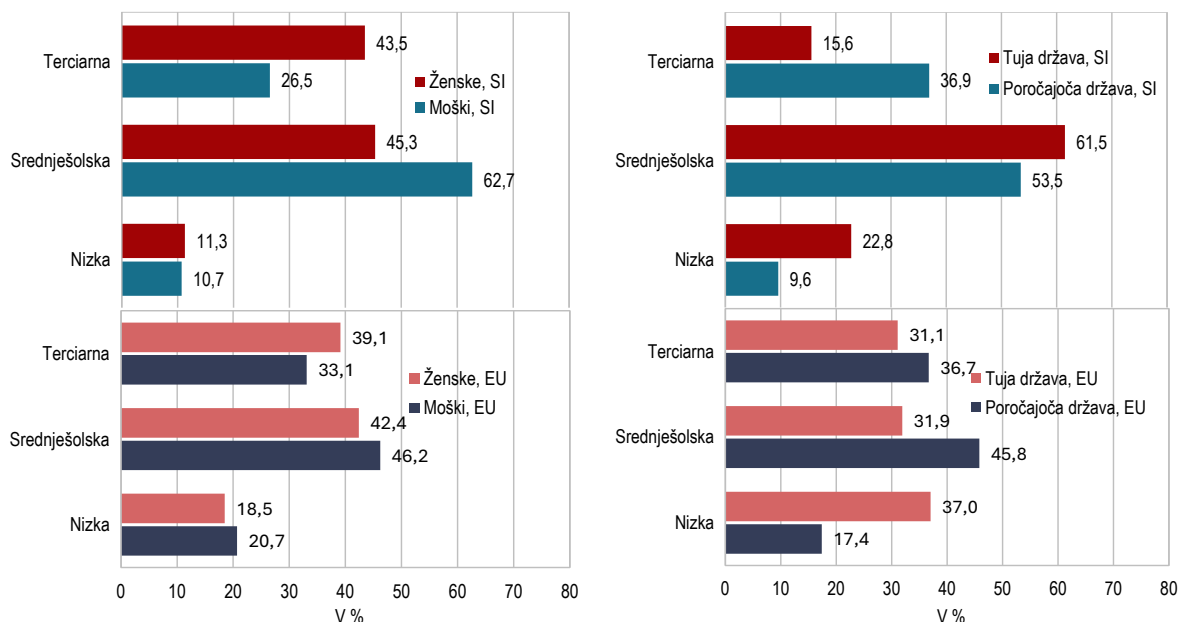
Vir: Eurostat (2025), Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu. Opomba: ¹ Vsaj srednješolska izobrazba vključuje srednješolsko in terciarno izobrazbo.

V izobrazbeni strukturi odraslih so prisotne razlike med spoloma (Slika 3 levo). Terciarno izobrazbo je imelo leta 2024 tako kot v preteklih letih in podobno kot v drugih članicah EU več žensk kot moških, razlika med spoloma pa je bila leta 2024 zaradi večje razlike v vključenosti v terciarno izobraževanje (veliko večja vključenost ženskah kot moških)⁵ precej večja kot v povprečju EU. Srednješolsko izobrazbo je imelo več moških kot žensk, pri nizki izobrazbi pa so bile razlike med spoloma zelo majhne.

Prav tako so prisotne razlike v doseženi izobrazbi med državljani Slovenije in tujimi državljani (Slika 3 desno), ki se najpogosteje priselijo zaradi zaposlitve. Slovenija je v preteklih letih iz tujine privabljala zlasti nizko in srednješolsko izobražene osebe ter redkeje terciarno izobražene, kar se odraža v izobrazbeni strukturi. Med tujimi državljani je bilo leta 2024 več nizko in srednješolsko izobraženih kot med državljani Slovenije. Tako kot v povprečju EU je bilo manj terciarno izobraženih, a je bila razlika med domačimi in tujimi državljani v Sloveniji večja kot v povprečju EU.

⁵ Vključenost žensk (20-24 let) v terciarno izobraževanje je bila leta 2023 v Sloveniji 57,6 % (EU: 42,0 %) in moških 37,2 % (EU: 31,6 %).

Slika 3: Izobrazbena struktura odraslih (25-64 let) leta 2024 po spolu (levo) in državljanstvu (desno)



Vir: Eurostat (2025), Anketa o aktivnem in neaktivnem prebivalstvu.

Viri:

Eurostat (2025). Podatkovna baza. Luxemburg: Eurostat. Pridobljeno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

SURS (2025). Podatkovna baza Si-stat. Ljubljana: Statistični urad RS. Pridobljeno na: <https://pxweb.stat.si/sistat/sl>

Umar (2025). Kakovost življenja v Sloveniji – Poročilo o razvoju 2025. Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno na: <https://www.umar.gov.si/publikacije/porocilo-o-razvoju/publikacija/kakovost-zivljenja-v-sloveniji-porocilo-o-razvoju-2025>

Kontaktna oseba za področje: Tanja Čelebič, UMAR, tanja.celebic@gov.si

Informacijo pripravila: Tanja Čelebič, UMAR, tanja.celebic@gov.si